Posudek oponenta diplomové práce

Studijní program: **Mezinárodní ekonomické vztahy**
Studijní obor: **Mezinárodní obchod**
Akademický rok: **2019/2020**
Název práce: **Platební bilance Číny a její souvislosti**
Řešitel: **Bc. Petra Špírková**
Vedoucí práce: **doc. Ing. Martina Jiránková, Ph.D.**
Oponent: **doc. Ing. Zuzana Stuchlíková, Ph.D.**

	Hlediska	Stupeň hodnocení
1.	Stupeň splnění cíle práce	**1**
2.	Logická stavba práce	**2**
3.	Práce s literaturou, citace	**1**
4.	Adekvátnost použitých metod	**2**
5.	Hloubka analýzy ve vztahu k tématu	**2**
6.	Vlastní přístup k řešení	**1**
7.	Formální úprava práce	**1**
8.	Jazyková a stylistická úprava práce	**1**

Konkrétní připomínky a dotazy k práci:

Diplomová práce slečny Petry Špírkové je kvalitní, dokázala v ní vhodně propojit teoretické znalosti z více obecných předmětů oboru Mezinárodní obchod s důležitými trendy ve vývoji čínské ekonomiky (a to přesto, že neabsolvovala vedlejší specializaci Čínská studia apod.). Práce má logickou strukturu, osobně mě ruší jen zbytečné členění předloženého textu na velký počet krátkých kapitol a subkapitol. Práce je adekvátně zarámována teorií platební bilance a přístupy k vnější ekonomické rovnováze, vyrovnávacím procesům platební bilance apod. (kap. 1). Následují kapitoly věnované trendům a aspektům ovlivňující vývoj platební bilance ČLR, včetně např. možných dopadů rychlé expanze střední třídy na zahraniční obchod ČLR (kap. 2.3). Cíle diplomové práce jsou v úvodu jasně vymezeny, mělo by jen být lépe vysvětleno, proč se autorka věnuje vývoji čínské platební bilance právě od r. 1998. Snaha o zachycení širšího historického kontextu v práci je evidentní a důležitá, ale vysvětlení by v úvodu mělo být zahrnuto. V kap. 2 i jinde jsou zmíněna některá ze specifik Číny – domnívám se ale, že informace o rozloze či sousedních zemích apod. by mohly být spíše v příloze. Dále autorka na s. 21 vymezuje ”faktory silně ovlivňující hospodářskou situaci v Číně” – dovedla bych si zde představit řadu dalších faktorů, které by měly být alespoň zmíněny (byť ne dále podrobně analyzovány), např. podobu čínské hospodářské politiky, pětiletých plánů a dlouhodobých vládních strategií atd.

Některé z trendů či čínských specifik by si zasloužily – s ohledem na přímé a významné dopady na vývoj platební bilance ČLR – podstatně hlubší, podrobnější analýzu (zejména úvod části 2.2 o obecném vývoji a významu investic nebo část 2.4 věnovaná úsporám) – otázkou ovšem je, zda by pak nebyl příliš navýšen již tak relativně velký rozsah práce (přesahující požadavky kladené na diplomové práce na FMV). Možné by bylo i sloučení a lepší propojení uvedených částí s kapitolami 3.3.1, 3.3.2, 4.2, 4.3.1, 4.3.2 aj. – názvy těchto podkapitol by se také neměly opakovat). Oceňuji zahrnutí analýzy rozvoje čínské střední třídy, která sleduje řadu důležitých procesů a zmiňuje i některé podstatné kontextové informace (např. význam guanxi či spotřební zvyklosti Číňanů). Kapitoly 3 a 4 sledují podrobněji vývoj jednotlivých částí a sald platební bilance. Text opět obsahuje řadu podstatných souvislostí a kontextových informací. Pro větší čtivost bych doporučila jen omezení velkého množství čísel/statistik v textu – některé by se daly přesunout do tabulek či ponechat v četných grafech s tím, že text by se soustřeďoval více na vysvětlování faktorů a dopadů daného vývoje (tj. netřeba tolik popisovat samotná čísla). Seznam zdrojů je reprezentativní a nadprůměrně rozsáhlý.

Návrhy otázek/témat pro diskusi v rámci obhajoby:

1. V části 2.2 nerozumím tvrzení, že ”nejvýznamnějšími soukromými kapitálovými toky v Číně jsou

dlouhodobě přímé zahraniční investice... které jsou považovány za důvod rychlého rozvoje čínské ekonomiky v uplynulých 40 letech". PZI jsou jistě důležité pro dosavadní rozvoj ekonomiky, ale mnohem významnějším růstovým faktorem byly a jsou vnitřní investice (soukromé a vládní). Prosím objasněte tato tvrzení a vysvětlete, jaký podíl mají na celkovém HDP přijaté PZI – jak se tento podíl vyvíjejí v čase atd.

2. V části 2.2.1 píšete o Belt and Road Initiative (BRI), která je v posledních letech stále více kritizována západními politiky i analytiky. Shrňte prosím další z problémů, které jsou s touto čínskou vládní iniciativou spojeny.

3. Na s. 33-34 i dále v práci (část 4.1.2) zmiňujete i nárůst výjezdového cestovního ruchu v ČLR – shrňte, jaké dopady mají tyto výjezdy a rostoucí výdaje čínských turistů v zahraničí na vývoj běžného účtu platební bilance. Jaký další vývoj v této oblasti lze dle Vašeho názoru očekávat? Jakou bilanci u obchodu se službami, zejména v rámci cestovního ruchu, má s ČLR Česká republika?

Závěr: Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná výsledná klasifikace práce: **1**

Datum: 7. 1. 2020

doc. Ing. Zuzana Stuchlíková, Ph.D.
oponent práce